

ЗАВОД ЗА ЈАВНО ЗДРАВЉЕ СОМБОР
ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVLJE SOMBOR
РЕПУБЛИКА СРБИЈА- REPUBLIKA SRBIJA
ZOMBORI KÖZEGESZSÉGÜGYI INTÉZET
ÚSTAV PRE VEREJNÉ ZDRAVIE SOMBOR
25000 Сомбор, Војвођанска 47
25 000 Sombor, Vojvođanska

e-mail : office@zzzsombor.org

tel./fax. 025-412-888

Sombor, 04.07.2023.

“Društvena briga za javno zdravlje grada Sombora tokom 2023. godine”

Program 8: Integrisana kontrola vektora-prenosioci uzročnika zaraznih bolesti (komarci)

Mesečni izveštaj (Jul 2023. godine)

PREDMET: Izveštaj o rezultatima monitoringa adulta (odraslih) komaraca na području grada Sombora

Kontrola brojnosti (monitoring) odraslih formi komaraca

Monitoring odraslih formi komaraca počinje u periodu april-maj, a traje do septembra-oktobra, (zavisno od temperature, vazduha, vode i količine padavina). Monitoring odraslih formi komaraca se sprovodi nedeljno u zavisnosti od hidrometeoroloških uslova, kontinuirano tokom čitave sezone. Prilikom monitoringa odraslih formi komaraca koriste se specijalizovane klopke koje kao atraktant imaju ugljen – dioksid u formi suvog leda i olovnu bateriju kao izvor energije. Baterija pokreće ventilator koji se nalazi u sklopu klopke koji u posebne mrežice „uvlači“ komarce privučene ugljen – dioksidom. Klopke se postavljaju na odabranim lokacijama u popodnevnim časovima i sakupljaju narednog jutra. Po sakupljanju, klopke se dopremaju u laboratoriju Zavoda za javno zdravlje, gde se utvrđuje brojnost izlovljenih komaraca u svakoj klopki. Osim brojnosti, u reprezentivnom uzorku, vrši se i determinacija izlovljenih komaraca do nivoa roda, odnosno, vrste, ukoliko je to moguće. Pored toga, odvaja se određeni broj komaraca iz roda Culex za detekciju virusa groznice Zapadnog Nila. Analize se vrše PCR Real time metodom.

Rezultati monitoringa na dan 12.-18.07.2023. u selima opštine Sombor.

Zavod za javno zdravlje je izavršio uzorkovanje odraslih oblika komaraca, determinacija i skladištenje uzoraka. Za uzorkovanje su korišćene klopke BG santinel.

Uzorkovanje započeto: 12.07.2023.

Uzorkovanje završeno: 18.07.2023.

Klopke su postavljene u 14 naseljenih mesta opštine Somboru i to:

1. **Kolut** – Ognjena Price 9 ,dvorište porodične kuće

2. **Gakovo**- Kralja Petra I 69, dvorište porodične kuće
3. **Bezdan** - Nova 2 ,dvorište porodične kuće
4. **Bački Breg** - Štosmajerova 40, dvorište porodične kuće
5. **Bački Monoštor** - Dolska 33, dvorište porodične kuće
6. **Rastina** - Stepe Stepanovića 39 , dvorište porodične kuće ,
7. **A.Šantić** - Solunskih dobrovoljaca 33, dvorište porodične kuće ,
8. **Stapar**- Vuka Karadžića 16 , dvorište porodične kuće ,
9. **Doroslovo** - Ive Lole Ribara 21, dvorište porodične kuće
10. **Kljajićevo**- Lenjinova 39, dvorište porodične kuće
11. **Čonoplja** - Milana Čakširana 3, dvorište porodične kuće
12. **Svetozar Miletić** - Petefi Šandora 41, dvorište porodične kuće,
13. **Stanišić** – Kolubarska 18, dvorište porodične kuće,
14. **Ridica** – Svetog Save 12a, dvorište porodična kuća

U 14 uzoraka determinisano je 1392 komaraca.

Rezultati:

1. CULEX PIPIENS (kućni komarac)- 1340 kom (mužijaka 13)
2. AEDES VEXANS (poplavni komarac)– 39 kom
3. ANOPHELES – 8 kom

Uzorkovanje 12.07. i 18.07.2023.

	Lokacija	Vrsta klopke	Ostalo upisati pored	Izol. Komarac br Culex pip.	Izol. Komarac br Aedes vexans	Izol komarac br Aedes albopictus
1	Dvorište porodične kuće, Ognjena Price 9 Kolut 45° 53' 35.1312" 18° 56' 0.924"	BG sentinel muški	Anopheles 1	17	9	
2	Dvorište porodične kuće Kralja Petra I 69 Gakovo	BG sentinel muški		75	1	

	45° 54' 2.5776" 19° 3' 39.3912"			3		
3	Dvorište porodične kuće, Nova 2 Bezdán 45° 51' 34.488" 18° 55' 41.952"	BG sentinel		1	3	
		muški				
4	Dvorište porodične kuće , Štosmajerova 40 Bački Breg 45° 55' 20.0712" 18° 55' 31.6668"	BG sentinel		0	0	
		muški				
5	Dvorište porodične kuće , Dolska 33 Bački Monoštor 45° 47' 24.144" 18° 56' 1.0824"	BG sentinel	Anopheles 7	29	4	
		muški		1		
6	Dvorište porodične kuće , Stepe Stepanovića 39 Rastina 45° 57' 27.3312" 19° 2' 28.4676"	BG sentinel		18	0	
		muški		3		
7	Dvorište porodične kuće , Solunskih dobrovoljaca 33, A.Šantić 45° 55' 48.4428" 19° 19' 51.8376"	BG sentinel		4	0	
		muški				
8	Dvorište porodične kuće , Vuka Karadžića 16 Stapar 45° 39' 54.3816" 19° 12' 6.732"	BG sentinel		82	0	
		muški				
9	Dvorište porodične kuće , Ive Lole Ribara 21 Doroslovo 45° 36' 26.352" 19° 11' 27.51"	BG sentinel		147	1	
		muški				
10	Dvorište porodične kuće, Lenjinova 39 Kljajicevo 45° 46' 3.7344" 19° 17' 22.2108"	BG sentinel		60	0	
		muški				
11	Dvorište	BG sentinel		74	0	

	porodične kuće, Milana Čakširana 3, Čonoplja 45° 48' 13.95" 19° 15' 5.9256"	Muški				
12	Dvorište porodične kuće, Petefi Šandora 41 Svetozar Miletić 45° 51' 20.718" 19° 11' 58.812"	BG sentinel Muški		0	0	
13	Dvorište porodične kuće, Kolubarska 18, Stanišić 45° 55' 36.1236" 19° 9' 44.8308"	BG sentinel Muški		799	21	
14	Dvorište porodične kuće, Svetog Save 12a Riđica 45° 59' 30.876" 19° 6' 24.228"	BG sentinel Muški		34 6	0	

Zaključak: Zbog izolovanog velikog broja adultnih (odraslih) konaraca (preko 100 komada u klopici) iz roda *Culex pipiens* koji su inače vektori bolesti Groznice Zapadnog Nila na teritoriji naseljenih mesta opštine Sombor preporučuje se tretiranje odraslih komaraca.

Preporuka: Posle izvršenog tretmana komaraca potrebno je da se monitoringom isprati efikasnost izvršenog tretmana.

ZZJZ Sombor u okviru Društvene brige o javnom zdravlju ima ugovoreno jednom mesečno uzorkovanje i određivanje brojnosti i vrsta komaraca na teritoriji grada Sombora, što smatramo da nije dovoljno i potrebno ja najmanje jednom nedeljno uzorkovanje komaraca.

IZVEŠTAJ O REZULTATIMA MONITORINGA ADULTA (ODRASLIH) KOMARACA NA PODRUČJU GRADA SOMBORA U 2023. GODINI

Rezultati monitoringa na dan 18.07.2023. na teritoriji Grada Sombora.

Zavod za javno zdravlje je izavršio uzorkovanje odraslih oblika komaraca, determinacija i skladištenje uzoraka. Za uzorkovanje su korišćene klopke BG santinel.

Uzorkovanje započeto: 18.07.2023.

Uzorkovanje završeno: 19.07.2023.

Klopke su postavljene na 10 lokacija u gradu Somboru i to:

15. Sončanski put - dvorište porodične kuće
16. Šikarski put-dvorište porodične kuće
17. UL. Vojislava Ilića-dvorište porodične kuće
18. Skopljanska ulica-dvorište porodične kuće
19. „Štrand“- kupalište Sombor
20. „Jaroš“ izvorište Sombor
21. Vojvođanska 47 - dvorište ZZJZ Sombor
22. Rokovački put – UPOV Sombor
23. Gakovački put – dvorište porodične kuće
24. Staparski put- veterinarski specija.institut

U 10 uzoraka determinisano je 1068 komaraca.

Rezultati:

4. CULEX PIPIENS - 162 kom
5. AEDES VEXANS – 1 kom
6. ANOPHELES – 1 kom

ЗАВОД ЗА ЈАВНО ЗДРАВЉЕ СОМБОР
ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVLJE SOMBOR
РЕПУБЛИКА СРБИЈА- REPUBLIKA SRBIJA
ZOMBORI KÖZEGESZSÉGÜGYI INTÉZET
ÚSTAV PRE VEREJNÉ ZDRAVIE SOMBOR
25000 Сомбор, Војвођанска 47
25 000 Sombor, Vojvođanska

e-mail : office@zzjzsombor.org

tel./fax. 025-412-888

Uzorkovanje 18.07.2023.

	Lokacija	Vrsta klopke	Ostalo upisati pored	Izol. Komarac br Culex pip.	Izol. Komarac br Aedes vexans	Izol komarac br Aedes albopictus
1	Dvorište porodične kuće, Sonćanski put Sombor	BG sentinel		11		
		muški		3		
2	Šikarski put dvorište porodične kuće Sombor	BG sentinel		23		
		muški		7		
3	Dvorište porodične kuće, Ulica Vojislava Ilića	BG sentinel		54		
		muški				
4	Dvorište porodične kuće, Skopljanska ulica, Sombor	BG sentinel		12		
		muški		1		
5	„Štrand“ Sombor Sombor	BG sentinel		30	1	
		muški		5		
6	„Jaroš“ izvorište JKP „Vodokanal“	BG sentinel				
		muški				
7	Dvorište ZZJZ Sombor, Vojvođanska 47, Sombor	BG sentinel				
		muški				
8	UPOV, Rokovački put Sombor	BG sentinel				
		muški				

9	Gakovački put, dvorište porodične kuće Sombor	BG sentinel	Anopheles 1	32		
		muški				
10	Veterinarski spec. institut, Staparski put, Sombor	BG sentinel		0		
		muški				

Zaključak: Zbog izolovanog velikog broja adultnih konaraca (preko 100 komada u klopici) iz roda *Culex pippiens* koji su inače vektori bolesti Groznice Zapadnog Nila na teritoriji grada Sombora preporučuje se tretiranje odraslih komaraca.

Preporuka: Posle izvršenog tretmana komaraca potrebno je da se monitoringom isprati efikasnost izvršenog tretmana.

ZZJZ Sombor u okviru Društvene brige o javnom zdravlju ima ugovoreno jednom mesečno uzorkovanje i određivanje brojnosti i vrsta komaraca na teritoriji grada Sombora, što smatramo da nije dovoljno i potrebno ja najmanje jednom nedeljno uzorkovanje komaraca.

Rezultati analize komaraca na prisustvo virus Zapadnog Nila (WNV)

Analizirano je 32 pula komaraca na prisustvo WNV . za analizu su korišteni kitovi (Secace Ewst Nile Virus Real TM i Ribo -Sorb RNA/DNA Extraction kitovi).

Jedan pul komaraca od 18.07.2023. označen oznakom 14. (determiniranih kao *Culex pippiens*) uzorkovan na Štrandu bio je pozitivan na virus Zapadnog Nila. Ostali pulovi komaraca (1.-13. i 15.-32.) bili su negativni na prisustvo Virusa Zapadnog Nila.

Preporuka: Potrebno izvršiti dodatni tretman na lokalitetu „Štrand“. Posle izvršenog tretmana komaraca potrebno je da se monitoringom isprati efikasnost izvršenog tretmana.

ZZJZ Sombor

dr Jelena Zelić